

Datum
17 augustus 2026

Onze referentie
65065074

verslag

Omschrijving	Redactievergadering digitaal presereveren
Vergaderdatum en -tijd	29 juni 2026, 13.00 uur
Vergaderplaats	hybride
Aanwezig	Regionaal historisch centrum Eindhoven Het Utrechts Archief Waterschap Zuiderzeeland Ministerie van Defensie Gemeente Eindhoven Nationaal Archief (experts en verslag)
Afwezig	Regionaal Archief Rivierenland Provincie Friesland

Opening

Het verslag van de vorige redactievergadering levert geen opmerkingen op.

De modules worden kort toegelicht. Module 1 is introducerend: wat is digitale preservering en waarom zou je dat moeten doen. Bij module 2 wordt opgemerkt dat per ongeluk niet de laatste versie is verstuurd, daardoor ontbreekt het ingevulde OAIS-model. Deze zal nog worden opgestuurd naar de redactieleden. In module 2 zijn de essentiële kenmerken verwijderd die ook in module 1 staan.

Algemene opmerkingen over de modules:

- Goed leesbaar,
- De modules zijn goed qua opzet,
- De structuur wordt duidelijk gemaakt door o.a. de kopjes.

Module 1: Digitale preservering: wat en waarom?

Pagina 1:

- Aan de redactieleden wordt gevraagd of er een voorstel is voor een passendere titel. De suggestie wordt gedaan dat 'introdunctie' zou kunnen. Ook wordt geopperd dat 'Wat is digitaal preserveren' inclusief de bullets die daaronder volgen, wellicht ook al goed weergeven waar het over gaat.
- Betreffende de scope wordt aangegeven: Dat ook op de hoofdpagina nog aangegeven kan worden waarom de term informatieobjecten wordt gebruikt,.
- Bij digital born/digital made wordt opgemerkt dat het bij het preserveren er niet persé toe doet of ze het resultaat zijn van vervanging. Hoe je daar

naar kijkt hangt ook enigszins af van perspectief archiefvormer of archiefdienst. De suggestie wordt gedaan om een leeswijzer te maken en aan te geven wat relevant is voor doelgroepen. De term digital made is ook gebruikt omdat het de lading dekt. Relevant wordt gevonden dat het onderdeel is van een keten. De tip voor een leeswijzer wordt meegenomen.

- Opgemerkt wordt dat zaken als bit-preservering ook relevant zijn voor archiefvormers in het geval van te vernietigen stukken met een lange bewaartermijn.

Pagina 2:

- Opgemerkt wordt dat het begrip E-depot niet alleen wordt gebruikt voor een technische voorziening, maar ook een statusverschil. Daarbij kan ook de term pre-depot verschillend worden gebruikt. Bijvoorbeeld digitaal atelier bij ingest vs fase voor overbrenging.
Er zal verduidelijkt worden wat precies wordt verstaan onder een E-depot. Verder is het ook mogelijk dat er gepreserveerd wordt in een DMS/RMA. Er wordt ook aangegeven dat een begrippenlijst handig zou zijn.
- Bij functionele preservering wordt een opmerking gemaakt bij de stelling dat het risico bij digital born groter is dan digital made. Daarbij wordt gevraagd of dat echt zo is. Misschien beter om te zeggen 'als je een origineel hebt, moet je die presereveren'.
- Bij waarde digitale preservering wordt opgemerkt dat er een spanning is m.b.t. back-ups en vernietiging. Daarbij wordt aangegeven dat het eigenlijk deel is van de preserveringstrategie.
- Opgemerkt wordt dat green-IT ook een onderdeel zou kunnen zijn waar mensen meer over zouden willen weten. Er zijn bijvoorbeeld ook kosten aan verbonden. Geantwoord wordt dat over het onderwerp al wel e.a. geschreven is. Er zou bijvoorbeeld verwezen kunnen worden naar de KIA-pagina. Er kan misschien nog wel iets over worden toegelicht.
- Gevraagd wordt wat fixity betekent. Een checksumcontrole is bijvoorbeeld een fixity-controle. Het is misschien nog iets voor een begrippenlijst. Het zit ook in het OAIS-model.

Pagina 7

- Gevraagd wordt wat gearchiveerd moet worden bij een informatieobject en hoe zich dat verhoudt tot de MDTO.

Pagina 8

- Bij de bullets wordt gevraagd of je dit ook doet voor grote groepen bestanden. Misschien kan hier verwezen worden naar handreiking Sociale Media Archivering.
- Het onderwerp elektronische handtekening wordt gemist. Daar zou eventueel kunnen worden verwezen naar de handreiking van de VNG.
- Bij preservation objective wordt opgemerkt dat dit niet zo lekker loopt vanwege het Engelse jargon. Daar zal nog wat op gevonden worden.

Pagina 9

- De vraag wordt gesteld hoe je bepaalt wat de doelgroepen in de toekomst zijn. Daarbij wordt ook afgevraagd hoe sturend/adviserend je daarbij moet zijn. Genoemd wordt o.a. koppelen van preservation

aan het selectiebesluit. Het begrip moet wat beter landen, dat het informierend is en niet sturend.

Module 2: Beleidskaders, strategieën en beheerprocessen

- De begrippen zoals informatie/overheidsinformatie moet tussen de module nog wat worden gelijk getrokken.
- De vermeldingen van en verwijzingen naar de Archiefwet 2026 worden nog aangepast naar met de juiste benamingen.
- Opgemerkt wordt dat verband met DUTO-randvoorwaarden nog duidelijk gemaakt kunnen worden. Bijv.: deze handreiking is een invulling van de randvoorwaarde preservingsstrategie.
- Vanuit de werkgroep wordt gevraagd of er bij de leden van de redactie nog praktijkvoorbeelden bekend zijn. Van de gemeente Eindhoven bestaat een praktijkvoorbeeld. Die is wel vanuit het perspectief van bewaarplaatsen geschreven. Een disclaimer zou daarbij handig zijn.
- Opgemerkt wordt dat het handig zou zijn als er tussen archiefdiensten en -vormers afstemming zou zijn over preservingsbeleid. Archiefvormers migreren vaak, maar doen minder snel aan conversie of emulatie. Ook bij ontheffing zou dat interessant zijn om duidelijk te maken wat gevraagd wordt voor preservering. Dit kan echter opgelost worden door de zin 'neem contact op met je archiefdienst' op te nemen.
- Bij bit-preservering moet nog iets bedacht worden om het voor iedereen begrijpelijk te maken.
- De term 'archiefwaardig' zal verwijderd worden.

Technische preserveringstrategieën

- De verschillende definities die circuleren maken het soms lastig, er is daarom gekozen om zo dicht mogelijk bij die van de Archiefwet en -regelgeving te blijven.
- Gevraagd wordt of het onderwerp migratie niet iets meer uit elkaar getrokken kan worden. In reactie hierop wordt afgevraagd of dat het niet verwarrender maakt. De suggestie wordt gedaan om ook te kijken naar de NORA, aangezien deze ook veel wordt gebruikt in het IT-landschap. Geantwoord wordt dat de NORA al aardig overeenkomt met wat er nu in de module staat.

Pagina 3

- Gevraagd wordt of een overzichtstabel met voordelen handig kan zijn. Daar wordt naar gekeken.
- Bij common-ground, dat bij gemeentes speelt, is preservering ook van belang in de dataaag. De archiefvormer is daarbij dan ook een doelgroep.
- Voorgesteld wordt om een matrix te maken te maken met een overzicht van strategieën en bijbehorende voordelen/nadelen. Dit wordt meegenomen.

- Opgemerkt wordt dat er een aantal aannames worden m.b.t. risico's. Aangeraden wordt deze weg te halen of anders van een bronvermelding te voorzien.

Stappenplan

- Bij strategie wordt opgemerkt dat het meer om maatregelen gaat en dat dit duidelijker gemaakt kan worden.
- Het kan helpen om meer niveaus aan te brengen, bijvoorbeeld: strategie-methodes-momenten. Tezamen vormt dat dan het beleid. Strategie is het hoogste niveau, daaronder andere bewoordingen gebruiken.
- Een infographic wordt als een goed idee beschouwd.
- Bij beleid/strategie wordt gevraagd of dat in de vorm van documenten zou moeten of dat het ook bijvoorbeeld kan als register. Hierop wordt gereageerd dat het er vooral om gaat dat de informatie daarover op één plek en als één geheel toegankelijk moet zijn. In de module zal meer vrijheid worden gelaten aan de vorm om meer dynamiek mogelijk te maken.

Pagina 10:

- Bij Preservation watch moet nog ingevuld worden 'wie het gaat doen'.

Volgende vergadering is op 1 september 2026.